

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 430/2013-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. Ch., M., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., Ž., pre namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Sd/129/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Ch. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. augusta 2013 doručená sťažnosť M. Ch., M. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Sd/129/2011.

Sťažovateľ uviedol, že:

«... podáva sťažnosť vo veci porušenia jeho základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1... Ústavy SR a práva na prejednanie jeho veci spravodlivo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Krajského súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Sd/129/2011...

Sťažovateľovi bolo doručené uznesenie NS SR zo dňa 29. 05. 2013 sp. zn. 9 So/75/2012 dňa 12. 06. 2013. Týmto uznesením Najvyšší súd SR zrušuje rozsudok Krajského súdu v Žiline z 08. 03. 2012 č. k. 25 Sd/129/2011-71 a vec mu vracia na ďalšie konanie. V odôvodnení uvedeného uznesenia sa okrem iného uvádza: „Krajský súd síce v rozsudku konštatoval nezrozumiteľnosť podaní navrhovateľa, avšak navrhovateľa nevyzval na doplnenie návrhu na začatie konania a neozrejmil si teda dostatočne, ktoré rozhodnutie odporkyne je predmetom súdneho prieskumu.“ ...

Sťažovateľ sa svojím návrhom z 25. 05. 2011 domáhal preskúmania rozhodnutia odporkyne v pôvodnom konaní. Doposiaľ o tomto návrhu nebolo právoplatne rozhodnuté. Z tohto dôvodu sťažovateľ namieta aj porušenie práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote.»

V petite sťažnosti sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že:

„Základné právo sťažovateľa M. Ch. domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho veci spravodlivo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu Žilina v konaní vedenom pod spis. zn. 25 Sd/129/2011 porušené bolo.

Krajskému súdu Žilina v konaní vedenom pod spis. zn. 25 Sd/129/2011 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľovi M. Ch. sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,- eur, ktoré je Krajský súd Žilina povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd Žilina je povinný uhradiť sťažovateľovi M. Ch. trovy konania v sume 275,94 eur na účet ich právneho zástupcu advokáta JUDr. M. K., Ž,... do 2 mesiacov po právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti sťažovateľa konštatuje, že táto napriek tomu, že je zastúpený právnym zástupcom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ktoré sú ustanovené v § 20 ods. 1 a 3 a § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Uvedené osobitne platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené advokátom.

Podľa § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody.

Z uvedeného vyplýva, že uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj obsahových náležitostí sťažnosti. Až na zákonom presne definované výnimky je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, pričom viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti. Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08).

Ústavný súd zistil, že sťažnosť sťažovateľa sa vyznačuje zmätočnosťou svojho obsahu, ktorá vyúsťuje do nedostatku jednej zo zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti požadovanej ustanovením § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorou je logické, kompaktné a dostatočne určité odôvodnenie návrhu vo vzťahu k právam, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovateľ v petite domáha. Odôvodneniu sťažnosti sťažovateľa takáto kvalita zjavne chýba, pretože ten porušenie svojich práv krajským súdom v podstate žiadnym spôsobom neodôvodnil, keď neuviedol, aké aspekty práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru namieta, a nekonkretizoval ani postup krajského súdu (napr. jeho nekonanie, opomenutie, neefektívnu činnosť, nerozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote alebo iný spôsob), ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady (II. ÚS 117/05).

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 789/09).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa vykazuje na prvý pohľad závažné nedostatky brániace jej prijatiu na ďalšie konanie, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

2. Námietku porušenia práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ odvodzuje výlučne od pochybenia krajského súdu spočívajúceho v tom, že ho v zmysle § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nevyzval na doplnenie jeho nezrozumiteľného podania.

V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci, teda aj všeobecných súdov v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až

v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

Keďže pochybenie krajského súdu bolo konštatované už Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ako súdom odvolacím), ktorý je v zmysle princípu subsidiarity vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, IV. ÚS 380/04, III. ÚS 5/05), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol aj pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

3. Zároveň je potrebné uviesť, že pokiaľ sa sťažovateľ domnieval, že v predmetnom konaní dochádza k zbytočným priet'ahom, mal možnosť využiť právny prostriedok ochrany jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorým je sťažnosť na priet'ahy v súdnom konaní podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Napriek tomu, že právny zástupca sťažovateľa bol v minulosti (IV. ÚS 111/2011) upozornený na to, že vyčerpanie uvedeného prostriedku je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany označeného práva, podanie takejto sťažnosti v napadnutom konaní preukázané nebolo. Nevyčerpanie tohto právneho prostriedku ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je dôvodom odmietnutia sťažnosti v tejto časti aj ako neprípustnej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 73/05, III. ÚS 78/05).

Vzhľadom na to, že sťažnosť ako celok bola odmietnutá, ústavný súd sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľa v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2013